

Ақтөбе облысының білім басқармасы
«Алға ауданының білім бөлімі» ММ
«Тамды орта мектебі» КММ-сі

«Қызықты математика»
таңдаулы курс бағдарламасы

1 сынып

2022-2023 оқу жылы

Алға ауданының білім бөлімінің эксперттік кеңесінде бекітілді

Хаттама № 1 « 31 » 07 2022 ж

Алға ауданының білім бөлімінің әдіскері

Бектурганова.Ш.У.

Білім беру мақсаты:

Баланың тұлғалық қасиеттерін: ақыл-ойын, сезімдерін, танымдық және шығармашылық қабілеттерін, ойлау әрекеттерін дамыту, оқушыларға математикалық білім, білік, дағдыларын игерту; шығармашылық қабілеттерін арттыру; зейнін, еске сақтау, байқағыштық, қиялдау, танымдық іс-әрекеттерімен өздігінен білім алуға, ізденуге бейімдеу.

Міндеті:

Оқушының тұлға ретінде қалыптасуына әсер ету;
Ақыл-ойын және ерік пен сезім белсенділігін арттыру;
Логикалық ойлау қабілеттерін арттыру;
Математикалық тілде сөйлеу машығын қалыптастыру;
Оқушылардың танымдық қабілетін дамытып, қызығушылығын арттыру.

Құрастырған: Тлеумбетова.М.Н. Педагог-сарапшы,
«Тамды орта мектебі»

ММ-сінің бастауыш сынып мұғалімі,

Пікір жазғандар: Шенгелбаева .Т .Педагог-зерттеуші,
№2 Алға орта мектебі

Төлегенова.Р. Педагог-зерттеуші ,
№2 Алға орта мектебі

Ұсынылған бағдарлама бастауыш сынып оқушыларының жас ерекшеліктеріне қарай құрастырылған.

Түсінік хат.

6-7 жастағы баланың абстрактілі ойлау деңгейі-дәстүрден тыс және қызықты тапсырмаларды орындауға қажетті логикалық пайымдаулар құру, ой қорытуды жүргізе алу біліктерін қалыптастыру бойынша жұмыстар жүргізуге мүмкіндік береді. Сондықтан бірінші сыныпқа арналған «Қызықты математика» арнайы курс бағдарламасы осы ерекшеліктерді есепке ала отырып құрылған.

Бүтінгі күні математиканың қолданылмайтын жері жоқ. Сондықтан әр оқушыны математикалық сауаттылықтың жоғары деңгейіне жеткізу міндеті тұр. «Қызықты математика» бағдарламасы арқылы оқушылар тез ойлау, жылдам есептеу дағдылары қалыптасады. Бұған қоса математикалық, логикалық, танымдық мағлұматтарды меңгереді, ақыл-ойы, ойлау қабілеті жетілдіріледі.

«Қызықты математика» бағдарламасы арқылы оқушылар қоршаған ортаны таниды, ұлттық мәдениетті, моральды, дүниетанымды сезіне бастайды, сөйлеуге дағдыландыруда оқушының өзіндік ерекшелігі айқындала түседі. «Қызықты математика» бағдарламасы арқылы оқушылар тез ойлау, жылдам есептеу дағдылары қалыптасады. Бұған қоса оқып—үйрену барысында оқушылар алғашқы тілдік мағлұматтарды меңгереді, ақыл-ойы, сөйлеу дағдылары жетілдіріледі.

Көңілді жаттығулар, викториналар, қызықты тапсырмалар құрастыру баланың ойын ұштай түсіп, ұстамдылыққа, еңбектене білуге тәрбиелейді. Оқушының қиялын дамытып, өз бетімен жұмыс істеуге икемдейді. Әтілетін жұмыстар мен тапсырмалар оқушылардың жас ерекшеліктерін ескеріп, білімдерін жетілдіріп, дамытуға арналған.

«Қызықты математика» арнайы курс бағдарламасында келесі тапсырмалар түрлері енгізілген:

- геометриялық мазмұндағы және кеңістік ұғымын дамытуға арналған тапсырмалар;
- жиынмен байланысты амалдарды орындауға арналған тапсырмалар;
- математикалық басқатырғыштар;
- логикалық қортындылар;
- лабиринттер;
- көңілді жаттығулар;
- сөзжұмбақтар;

Білім, білік, дағды

- рухани дүниесін байыту ;
- оқырмандығын күшейту;
- ойлау, елестете алу қабілетін қалыптастыру;
- көзқарасын тереңдету;
- өзінше бағалап, ой түйуге баулу;
- ойын жеткізе алу, ой түйюге баулу;
- танымдық оқу ауқымын кеңейту;

ШҚІР

Логикалық жаттығуларды орындау баланың ақыл-ойын, қиялын, ой ұшқырлығын дамытады. Бұл оқушылардың түрлі мазмұнды есептерді шығаруда, есептің шартын құра білуге қалыптастырылады. Бір есептің бірнеше шешімдерін табуға жетелейді. Әрбір сабақ қызықты есептер мен аяқталып, логикалық есептер оқушылардың жас ерекшелігіне қарай күрделене түсуі қажет.

Логикалық тапсырмалар арқылы оқушылардың шығармашылық қабілетін дамыту үшін негізгі бағытта іске асырылады:

- Қызығушылығын арттыру;
- Ойлау және қабылдау қабілетін дамыту;
- Шығармашылық ізденісін дамыту.

Осы кезеңдегі берілетін тапсырмалар түрлері:

1. Көру қабілетін дамытатын тапсырмалар (ребус, сөзжұмбақ, анаграмма, сикырлы шаршылар, геометриялық фигуралар);
2. Есту қабілетін дамытатын тапсырмалар (математикалық мақал-мәтел, логикалық есептер, қалжың есептер).

Пәнді меңгеру деңгейіне қойылатын талаптар

Білімі мен білігі бойынша:

0-ден 10-ға дейінгі сандарды, орналасу ретін, санауды, сандарды оқып және жаза білуі тиіс. 10-нан 100-ге дейінгі сандарды оқып және жаза білуі керек.

Оқушы білуі керек:

- кері есептер құрастыруды;
- жүздіктерді қосу мен азайтуды;
- екі таңбалы сандарды қосу, азайтуды;
- өрнектерді пайдаланып есеп құрастыру;
- геометриялық фигураларды ажыратуды, тік төртбұрыш, төртбұрыш, шаршы;
- шамалар мен ұзындық бірліктерін.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі

1. Математика пәні бойынша бастауыш сынып оқушыларының логикалық ойлау және есептеу дағдыларын дамытуға арналған тапсырмалар жинағы. Көкшетау. «Келешек-2030»ЖШС, 2010
2. Тестер жинағы. Алматы.Өнер 2005 баспасы.
3. Сиқырлы пішіндер мен сандар әлемінде. Шымкент. 2003
4. Математикалық жазулар. Алматыкітап баспасы, 2012
5. Қызықты математика Алматы кітап 1998.
6. «Ойнайық та, ойлайық» Алматы кітап 1996.
7. «Кім зерек?» Алматы 1993.
8. «Сказочные задачи» I сынып О.В.Лысова, О.В.Кулянина
9. «Қызықты математика» Ә.Б.Ақпаева,Л.А.Лебедева, В.В.Бурова «Алматыкітап» 2011ж.
10. «Математикадан дидактикалық ойындар және қызықты тапсырмалар» Ш.Х.Құрманалина, С.Ш. Сәрсенбаева, Р.Қ. Өміртаева «Атамұра» 1997 ж.
11. «Математикадан ойындар мен қызықты тапсырмалар» Т.К.Жикалкина. Алматы «Рауан» 1992ж.
12. Линго Т.И. Ойындар, ребустар, кіші оқушыларға арналған жұмбақтар. - Ярославль: Даму академиясы,2002 ж.
13. К.Ерешева, С, Төрениязова , А.Нарымбетова Математикадан өзіндік және бақылау жұмыстары. 2010 ж.
14. Ә.Б.Ақпаева Математика I сынып 2009

1«а» сыныпқа арналған «Қызықты математика» бағдарламасы (аптасына 1 сағат, барлығы 35 сағат)

Күнтізбелік жоспар

№	Тақырып мазмұны	Сағат саны	Мерзімі
	I бөлім 10 сағат Заттардың қасиеті		
1	Сиқырлы суретші	1	8.09
2	"Ұқсастығын айырмашылығын ажырағ"	1	15
3	Кесіндінің сиқыры	1	22
4	"Пазл" құрастыру	1	29
5	Біз есептей аламыз	2	6,13.10 .
6	Сурет бойынша теңдік құр	1	20
7	Салыстырудың құпиясы. Кім жүйрік?	1	27
8	Сурет бойынша өрнек құру	1	10.11
9	Өзінді-өзің тексер.	1	17
	II бөлім 7 сағат Математикалық ойындар		
10	Сурет бойынша теңдіктер құру	1	24
11	Кел, ойнайық!	1	1.12
12	Салыстырудың құпиясы	1	8
13	Кім жүйрік?	1	15
14	"Математикалық тізбектер"	1	22
15	Есептер еліне саяхат	1	29.12

16	Өзіндік жұмыс	1	12.01
	III бөлім 9 сағат Есептер еліне саяхат		
17	Есептер еліне саяхат	1	19
18	«Болды-өзгерді-қалды» есеп шығару	1	26
19	Сурет бойынша есептер шығару	1	2.02
20	Математикалық диктант	1	16
21	Логикалық есептер	1	23
22	"Ойлан тап"	1	3.03
23	Артық-кем, қымбат-арзан	1	10
24	Логикалық есептер	1	17
25	Бақылау жұмысы	1	31.03
	IV бөлім 9 сағат Сандар сыры		
26	Сандар сыры	1	7.04
27	"Математикалық тізбек" ойыны	1	14
28	"Әріпті өрнектер" еліне саяхат	1	21
29	Кел, ойнайық!	1	28
30	"Ойлан тап"	1	5.05
31	«Жас математиктер» турнирі	1	12
32	Ондықтар еліне саяхат	1	19
33	Білімді тиянақтау. Тест.	1	22.05
	Барлығы	35	